

VISIR AKTUELLT

Friskare liv

Medlemstidning för Riksförbundet VISIR | NR 2 SOMMAREN 2023

Vi önskar våra läsare en skön sommar!

**BARBRO HAR
LÄMNAT OSS**

DIGITALT FÖRBUNDSMÖTE

PHILIP MORRIS KÖPER IN SIG

Nästa
VISIR Aktuellt
kommer i
oktober 2023

Ordföranden har ordet

Äntligen har våren kommit till Göteborg och andra platser i vårt avlånga land. Det är en underbar årstid. Med våren kommer också VISIRs arbete med förbundsmöte och åiterrapportering av bidrag till Folkhälsomyndigheten. Några styrelseledamöter har lämnat VISIR för andra uppdrag och några nya ledamöter blev invalda. Ett varmt tack riktar jag till avgående ledamöter för deras goda insatser i VISIR. Jag hälsar de nya ledamöterna välkomna till oss i VISIR.

Nästa år fyller VISIR 50 år, och det ska vi fira. Det blir den 15 mars 2024 någonstans i Stockholm, och en planering har påbörjats. Varmt tack för tidningsklipp och bilder som har kommit till oss, men vi tar gärna emot ännu fler bilder, tidningsklipp eller andra minnen som ni har av VISIR.

Världshälsoorganisationen (WHO) har annonserat att årets tema för Tobaksfria dagen den 31 maj är ”Vi behöver mat, inte tobak”. Syftet är att uppmärksamma alternativ till att odla tobak samt uppmuntra och ge tobaksbönder möjlighet att odla mer hållbara och näringsrika grödor. WHO vill också uppmärksamma hur tobaksindustrin bidrar till den globala matkrisen genom försök att förhindra arbete för att omvandla tobaksodling till mer hållbar odling.

Under åren har VISIR uppmärksammat tobaksrökning i filmer och serier i TV bland annat genom att skriva insändare och debattartiklar.

Agneta Alderstig
Förbundsordförande i VISIR

När SVT sänder program, serier och filmer där rökning glorifieras riskerar det att locka barn och unga att börjar röka. Nästan alla som börjar röka gör det innan 20 års ålder. Vi ser en negativ trend, där både snus och e-cigarett blir allt vanligare bland ungdomar. Problemet med tobaksexponering i TV och film är inte unikt för Sverige. Om detta skrev VISIR en debattartikel som var införd i regeringens nättidning Altinget den 26 april.

VISIR anordnar tillsammans med Agneredes Närsjukhus och Göteborgs stad en workshop den 26 maj i Göteborg där 150 ungdomar kommer att delta. Workshopen ska öka ungdomars kunskap om tobak och miljö, vitt snus, e-cigarett och vattenpipa.

Den nionde konferensen European conference on Tobacco or Health (ECToH) genomfördes i Madrid den 26-28 april. Konferensens mål var att skapa en social rörelse med aktörer i tobakskontroll och förebyggande arbete för att uppnå EU:s mål om en ”Tobaksfri generation” i Europa, där mindre än fem procent av befolkningen använder tobak 2040. Man fokuserade på ungdomar och de mest utsatta grupperna i samhället. Från Sverige deltog flera representanter.

Jag önskar Er alla en skön och trevlig sommar!

Agneta Alderstig, förbundsordförande

VISIR-Aktuellt/Friskare liv Medlemstidning för Riksförbundet VISIR

Utkommer:	Tre nummer per år varav nr 3 är ett dubbelnummer.
Redaktör och ansvarig utgivare:	Arne Stråby, arne.straby@telia.com. Material även per post till kansli.
Förbundsordförande:	Agneta Alderstig, agneta.alderstig@gmail.com
Grafisk produktion:	Mynta design och produktion, maria@myntadesign.se
Tryck:	Exakta printing ISSN 0282-0617
Adress:	Riksförbundet VISIR, Hålsans Hus, Fjällgatan 23 B, 116 28 Stockholm Tel 08-591 282 11, E-post: visir@telia.com, www.visominteroker.se

Digitalt förbundsmöte

VISIRs förbundsmöte hölls den 19 mars och liksom föregående år i digital form. Det innebär att de som har dator med internet och webbkamera kan delta hemifrån, och alla kan se den som har ordet och vilka som deltar. Den digitala formen innebär att fler medlemmar från hela landet kan delta. På VISIRs kansli i Stockholm var vi ungefär åtta som hade samlats kring ett bord med tre bärbara datorer.

Ordföranden Agneta Alderstig hälsade medlemmarna välkomna och förklarade mötet för öppnat.

Hon erinrade deltagarna om att två personer saknas idag – nämligen styrelseledamoten Barbro Westerholm och valberedaren Bo Hellgren som har avlidit. Efter en kort resumé om de bådas engagemang när det gäller tobaksarbetet och speciellt i VISIR hölls en tyst minut för dem.

Till ordförande vid förbundsmötet valdes Gunnar Ek och till sekreterare Brith-Marie Delander.

Samling på kansliet med datorer vid VISIRs digitala förbundsmöte.

Verksamhetsberättelsen för 2022 framlades av Agneta Alderstig. Ekonomi och revisionsberättelse presenterades också. Förbundsmötet beslöt bevilja styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2022.

Därefter var det dags för valen. Till förbundsordförande på ett år omvaldes Agneta Alderstig.

Till styrelseledamöter omvaldes Brith-Marie Delander, Niclas Malmberg, Suzanne Bengtsson på två år. Till nya ledamöter valdes Karin Sundin, Dan Hovskär och Ulrika Westerlund på två år samt Pär Hommerberg på ett år. Kvarstår i styrelsen gör Arvid Öhlin, Eva Hedström, Gert Essle, Ingrid Edvardsson Aulin och Marie-Louise Hänel Sandström. Som ersättare i styrelsen valdes Gudrun Brunegård på två år. Till revisorer omvaldes Ingvar Andersson och Gunnar Ek på ett år.

Förbundsmötet beslöt att medlemsavgiften för år 2023 ska vara oförändrad. Inga motioner hade inkommit. Förbundsordföranden presenterade de insatser som styrelsen föreslår i verksamhetsplanen. Därmed kunde ordföranden tacka de närvarande och förklara förbundsmötet avslutat.

Arne Stråby

Tre deltagare ute i landet: Niclas Malmberg, Agneta Alderstig och Gert Essle

Barbro Westerholm har lämnat oss

Ett sorgebudskap har nått oss i mars. Barbro Westerholm, en centralgestalt inom hälsovård, vetenskap, politik och mycket annat har lämnat oss i en ålder av 89 år. Hon skulle ha fyllt 90 nu i juni, men ödet och hälsan ville annorlunda. Hon var mångårig medlem i VISIR och dessutom sedan 2021 ledamot av vår förbundsstyrelse. Vi har många skäl att känna saknad nu.

Barbro Westerholm

Barbro blev medicine doktor vid Karolinska Institutet 1965. Hon var medicinalråd vid Socialstyrelsen 1971–1974, medicinsk expert vid Apoteksbolaget 1974–1979, generaldirektör för Socialstyrelsen 1979–1985 och adjungerad professor vid Karolinska Institutet 1986–1989.

Barbro var även riksdagsledamot för Folkpartiet sedermera Liberalerna 1988–1999 samt 2006–2022, alltså hela 27 år i Riksdagen.

Barbro är för många kanske mest känd för att under sin tid som chef för Socialstyrelsen ha verkat för homosexuellas rättigheter och avskaffat klassificeringen av homosexualitet som en psykisk sjukdom. När hon kom in i Riksdagen agerade hon starkt för en partnerskapslag för att tillvarata de homosexuellas rättigheter till ett normalt liv.

Från hennes meritlista kan vi nämna att hon var ledamot av Ingenjörsvetenskapsakademien och att hon fick medaljen Illis Quorum för sina insatser inom medicin och för jämställdhet

mellan könen. Hon fick kunglig medalj med serafimerordens band, och hon blev hedersdoktor vid Malmö Högskola.

Själv har jag bara goda minnen av Barbro. Jag gjorde en fyllig intervju med henne 2015 i VISIR aktuellt, två sidor på mittuppslaget i nr 1-2015. Hon talade då om behovet av fler rökfria miljöer, främst på uteserveringar. Det förslaget blev också verklighet och hon fick vara med och besluta om det i Riksdagen. Även den viktiga Tobakslagen var hon med om att besluta i Riksdagen 1993.

En mindre intervju blev det i nr 2-2021 när hon hade tackat ja till att ingå i VISIRs förbundsstyrelse.

Hon var alltså aktiv ännu vid hög ålder. När hon lämnade Riksdagen 2022 var hon sedan flera år dess äldste ledamot. Då kom hon att i stället ägna sig åt Sveriges Pensionärsförbund (SPF), och som sagt, hon valdes in i styrelsen för VISIR.

Arne tillsammans med Barbro vid ett arrangemang i Riksdagshuset, som Barbro hade arrangerat.

Några röster om Barbro

Agneta Alderstig,

VISIRs förbundsordförande:

-Det är med stor sorg och saknad som jag meddelar att vår goda vän och medarbetare Barbro Westerholm har lämnat oss. Barbro hade ett stort engagemang i tobaksfrågor och så sent som under februari har vi haft mejlkontakt. Barbro lämnar ett stort tomrum efter sig och vi i VISIR är mycket tacksamma över att vi fick ha Barbro som styrelseledamot. Våra tankar går till hennes familj.

Gert Essle, Göteborg,

ledamot av förbundsstyrelsen:

-Ja, det är ledsamt att hon inte längre finns. Hon åstadkom mycket gott under många aktiva år. Att hennes stora engagemang i hälsofrågor även nådde fram till VISIR var en positiv överraskning. Hon hade även planerat att hålla ett föredrag 20 mars i Göteborg, som jag hade tänkt lyssna på. Vi saknar henne verkligen.

Suzanne Bengtsson,

ledamot av förbundsstyrelsen:

-Det har varit en ynnest att få sitta i samma styrelse som den kunniga och trevliga Barbro. Hennes livsverk kommer att leva kvar länge.

Barbro och jag har träffats genom årens grund av vårt gemensamma intresse för tobakslagstiftning. Hon hade stor erfarenhet och alltid kloka synpunkter.

Valentin Sevéus, grundare av Riksförbundet VISIR 1974:

-Vi var några som träffades för länge sedan för sammanträde i Barbro Westerholms tjänsterum. Det blev dags för paus, men inte för Barbro. Medan vi andra kopplade av satte hon sig vid skrivbordet och tog itu med ärenden som väntade på beslut. Sådan var hon, inte en minut skulle gå förlorad.

Det fanns så mycket som behövde förändras till det bättre. Och Barbro Westerholm var ihärdig. 2021 utkom en bok om henne med titeln "Om att aldrig ge upp". Ingrid Kinne Lindgren hade intervjuat henne.

Barbro var en kreativ och uthållig forskare, generaldirektör och politiker som vi i VISIR verkligen saknar. Tack Barbro för allt du har gjort för oss!

Arne Stråby

Begränsning av tobaksrökning

I förra numret av VISIR-Aktuellt berättade jag om när jag slog larm om risk för cancer och annan sjuklighet om det röks på arbetsplatser. Rubriken i Arbetsmiljö "Hennes cigarett kan ge dig cancer" borde ha skrämmt många och tvingat samhället att reagera. Det var förstås min avsikt.

I juni 1982 fick Arbetarskyddsstyrelsen (ASS) och Socialstyrelsen (SoS) ett gemensamt uppdrag av regeringen att utarbeta allmänna råd om begränsning av tobaksrökning. Det upplevde jag som en tydlig framgång. Jag skulle vara med och skriva också tillsammans med Hedvig Svedlund (ASS) och Margaretha Haglund (SoS).

Vi grep oss verket an och utgick tidigt från att en rökfri miljö skulle vara det normala. Rökarens behov av att röka måste vika för andras behov av renare luft, både på jobbet och i andra lokaler.

En kungörelse från två olika myndigheter var något nytt. Råd var en mjuk formulering, men den var given i uppdraget. Hur skulle texten se ut här?

Inledande text och fakta förstås, men sedan? Kanske någon form av tabell över olika slag av

lokaler och råd om hur man där skulle skydda människor från skadlig rök. Det var nog mitt förslag, och vi arbetade efter det. Vi ville arbeta raskt och ha något klart senast våren 1983.

Så blev det också. I april 1983 fattade de båda myndigheterna samma beslut i sina verksstyrelser. De gavs ut i ASS' författningssamling och var underskrivna av de båda generaldirektörerna Gunnar Danielsson, ASS, och Barbro Westerholm, SoS.

Det blev en publikation som vi kunde vara nöjda med, och den hade verkligen effekt, kanske särskilt på arbetsplatser. Den var ett stort steg på väg mot en kommande lagstiftning. - Hur gick det sedan? Det kan jag nog berätta mer om i nästa nummer av VA.

Arne Stråby

Generaldirektörerna Gunnar Danielsson, ASS, och Barbro Westerholm, SoS, utfärdade 1983 råden om begränsning av tobaksrökning

Socialstyrelsen rekommenderar:**Rökfritt i offentliga lokaler**

Onsdag 17 november 1982

KOMMENTAR/DEBATT

StockholmsTidningen 43

**Rökfri miljö
mänsklig rättighet**

RISKERNA med rökning i samhället har uppmärksamats allt mer de senaste åren. Jag tänker då inte bara på de risker en rökare utsätter sig själv för utan också på riskerna för omgivningen. Man talar om passiv rökning; även den som inte röker själv andas in rök från rökare i sin omgivning.

ARNE STRÅBY arbetar med luftföroreningsfrågor på Arbetskyddsstyrelsen. Här föreläser han en avvecklingsplan för tobaksbruket... en avveckling med förmått på 25 år.

Arne Stråby

**Rätten till
rökfri miljö**

Frihet att slippa tobaksrök på jobbet, eller i andra gemensamhetslokaler, har nog många önskat sig. Nu är i alla fall rekommendationer om detta på väg, skriver Arne Stråby på arbetskyddsstyrelsen.

AKTUELLT

Vigör 1/83

Den statliga tobakskommittén har utrett och lämnat förslag till åtgärder mot rökningen. I ett delbetänkande 1978 föreslogs en lag om begränsning av rökningen i offentliga lokaler. Det ledde dock inte till någon åtgärd då.

Förslaget kom tillbaka i kommitténs slutbetänkande, "Minskat tobaksbruk", men inte heller nu har något lagförslag lagts fram i riksdagen. Regeringen ansåg att de olika förslagen om rökfria miljöer i stället kunde sammanföras genom att arbetskyddsstyrelsen och socialstyrelsen gemensamt utfärdade rekommendationer för gemensamhetslokaler, dvs offentliga lokaler, arbetsplatser m m. Ett direkt uppdrag om detta gavs i juni 1982. Arbetskyddsstyrelsen och socialstyrelsen kom igång

Arbetsmiljö 4/1983

**Positivt
gensvar
på råd om rökning**

Arbetskyddsstyrelsen och Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag utarbetat förslag till en författning med allmänna råd om rökning i gemensamhetslokaler. Förslaget har nu varit ute på remiss. Efter överarbetning planeras de kunna fastställas ganska snart.

kan inte accepteras i dagsläget. Statsföretagens motsvarighet, SFO, har ifrågasatt att Arbetskyddsstyrelsen utfärdar regler när det gäller individbundna vanor som rökning, som jämföras med kostvanor, klädsel och religiösa vanor. SFO ifrågasätter också vissa fakta om risken med

serna mera rökfria, har också många privatpersoner hört av sig till Arbetskyddsstyrelsen. Det är ingen tvekan om att många berörs av förslaget och hoppas på stöd från myndigheterna.

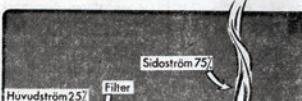
Arne Stråby

DAGENS NYHETER Onsdagen den 2 februari '83

Rekommendation i stället för lag**Alla arbetsplatser
bör göras rökfria**

Ingen ska mot sin vilja behöva utsättas för tobaksrök. Därför bör med start i höst alla arbetsplatser och alla offentliga lokaler göras rökfria. Rökarna hänvisas till särskilda utrymmen.

En lagstiftning likande den i Finland var på väg även i Sverige 1978 och 1981, men de utarbetade lagförslagen stannade inom departementets väggar. I stället för att lägga fram lagförslaget till riksdagens behandling gav den borgerliga regeringen arbetskyddsstyrelsen och socialstyrelsen uppdrag att utarbeta de rekommendationer som nu är ute

Slutblossat på jobbet?

STOCKHOLM: Alla arbetsplatser och offentliga miljöer bör göras rökfria. Rökning tillåts bara på särskilda avgränsade utrymmen. Det är grundtanken bakom ett gemensamt förslag från arbetskyddsstyrelsen och socialstyrelsen.

Förslaget, som nu är ute på remiss, innehåller en rad rekommendationer för att begränsa tobaksrökningen. I slutet av april väntas beslut om de nya rekommendationerna.

Utvärkningspunkten är att inte längre blir tillåtet att röka på arbets-

tre fjärdedelar - inte röker, säger till TT Bo Petersson, avdelningsdirektör på socialstyrelsens hälsoupplysningsbyrå.

Förslaget innebär att det inte längre blir tillåtet att röka på arbets-

Stockholms-Tidningen april 1983

TCO-tidningen 2/1985

Rök på kontor

LUFTFÖRORENINGAR på kontor kommer oftast från rökning. I ett rökigt rum finns flera tusen allergiframkallande ämnen. Rökarna bör inse vad detta betyder, skriver Arne Stråby, arbetskyddsstyrelsen. Han debuterar som kolumnist under rubriken Rakt på sak.

7

**Nytt program
minska skadorna**

DN 2/2 -83

**Rökfritt
på jobben
från i höst**

Rökfritt på alla jobb och i alla offentliga lokaler samt i affärer, tåg, bussar, flygplan, taxi och på båtar. Det är innehållet i ett nytt program som nu är ute på remiss. Rökarna hänvisas till avskilda utrymmen.

Socialstyrelsen

ARBETSKYDDSTYRELSENS
FÖRFATTNINGSSAMLING

AFS 1983:10

Utkom från trycket
den 16 juni 1983**BEGRÄNSNING
AV TOBAKSRÖKNING**

Allmänna råd från arbetskyddsstyrelsen och socialstyrelsen

Foto och bilder: Arne Stråby,
av senare datum.

Philip Morris köper Sverige?

Swedish Match är på väg att bli amerikanskt. Philip Morris har tidigare uppgett att villkoret för ett köp av Swedish Match varit att man uppnår 90 procent av aktierna. Bakgrunden till affären är att Philip Morris, som är ett av världens största tobaksföretag, tidigare i år meddelade att man ville köpa Swedish Match för då motsvarande 161 miljarder kronor.

Swedish Match har en marknadsledande position i USA när det gäller så kallat tobaksfritt snus, som säljs under varumärket Zyn. Just den marknaden vill Philip Morris åt.

I och med affären lämnar Swedish Match Stockholmsbörsen. Men VD:n för Philip Morris har i en tidigare intervju med TT lovat att verksamheten ska vara kvar i Sverige och inte flyttas utomlands.

Aktiebolaget Svenska Tobaksmonopolet bildades 1915 genom ett riksdagsbeslut på grund av behovet av pengar till ett nytt pensions-system samt utbyggnad av försvaret under första världskriget. Tobaksmonopolets huvudkontor och fabrik förlades till en nybyggnad på Södermalm i Stockholm. I kvarteret har i

dag Swedish Match sitt huvudkontor, medan tillverkningen av tobaksvaror lades ned redan 1965. Tobaksmonopolet hade också fabriker i Härnösand, Gävle, Arvika, Södertälje, Göteborg, Nässjö och Malmö.

Under andra världskriget 1942 införde staten en ransonering på cigaretter. Den upphörde hösten 1945 efter krigsslutet. 1947 lanserade Tobaksmonopolet den första cigaretten med amerikansk tobaksblandning, John Silver.

26 maj 1961 beslutade riksdagen att upphäva monopolet för import och försäljning av tobak. AB Svenska Tobaksmonopolet ombildades till Svenska Tobaks AB. 1967 försvann även det statliga tillverkningsmonopolet.

Avsikten med monopolet var alltså främst ekonomisk, men det handlade om att behålla vinster från en skadlig produkt inom landet. Att reglera handeln med en skadlig produkt var ett samhällsintresse – och borde vara det även idag. Men monopolet försvann alltså redan på 60-talet, och bolaget blev Tobaksbolaget. Sedan bytte det namn till Swedish Match. Men nu blir det alltså Philip Morris som ska bestämma över rök och snus i Sverige. De viktiga besluten fattas i styrelserum långt från Sverige.

Kan det bli sämre?? Varför gör vi oss detta?

Arne Stråby

Philip Morris vill stå för rökfri framtid i Pride-paraden i Stockholm. Dubbla avsikter?

Margaretha Haglunds pris

Som VISIR-Aktuellt skrev om i förra numret har den nyligen avlidna hälsoprofilen Margaretha Haglunds familj instiftat ett pris till hennes minne. Priset är på 10 000 kronor och utdelades första gången den 29 mars vid en träff i Läkarhuset i Stockholm.

Priset delades mellan två personer, Carina Hesse Bolin och Matilda Frans, som båda är verksamma vid Hälsoäventyret i Region Uppsala (f d Landstinget). Där har de med stort engagemang lyft fram barns och ungas perspektiv i det hälsofrämjande tobaksförebyggande arbetet. De har bidragit till barns hälsa genom ledorden prat, skratt, lek och allvar och även betonat vuxnas ansvar.

Arne Stråby

På bilden ser vi pristagarna omges av Margaretha Haglunds familj. Från vänster Johan Haglund, Carina Hesse Bolin, Matilda Frans, Per Haglund och Bertil Haglund.

Ökat bruk av e-cigarett

CAN:s skolundersökning 2022 visar att bruket av e-cigarett har ökat kraftigt bland skolelever. Förra året hade 4-5 procent använt e-cigarett senaste 30 dagarna. Nu har andelen stigit till 20 procent bland niorna och till 24 procent bland elever på andra året på gymnasiet. CAN har frågat om eleverna vejpåt med eller utan nikotin. 43 procent har svarat med nikotin.

– Det är också värt att nämna att så många som en fjärdedel inte visste om det var med eller utan de använt, säger Martina Zetterqvist,

utredare på CAN. De testar vitt snus först.

Bruket av vitt snus mättes för första gången 2021. Årets mätning visar att det skett en viss ökning. I årskurs nio har 13 procent av pojkarna (9 % 2021) och 10 procent av flickorna (8 % 2021) använt vitt snus de senaste 30 dagarna.

(Från tobaksfakta.se)

CAN = Centralförbundet för upplysning om alkohol och narkotika.

Vejpa innebär att rökare av E-cigarett håller i en vätska med eller utan nikotin, ofta smaksatt, och sedan andas in dess ångor.

Vi söker någon som kan göra korsord

Som har framgått av VISIR-aktuellt nr 3-4 2022 har vår duktige allt-i-allo Bo Hellgren avlidit och lämnat ett stort tomrum efter sig.

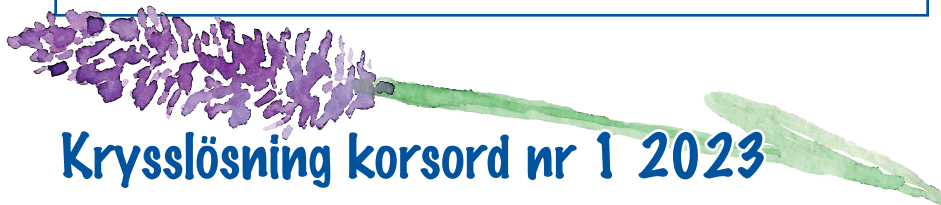
Han gjorde även korsorden, och vi behöver någon som kan ersätta honom som konstruktör. Kan du kanske göra det? Eller har du någon bekant som kan göra korsord? Även om vi inte har några stora resurser så kan vi betala ett visst arvode, meddela gärna anspråk.

Hör av dig till redaktören på E-post arne.straby@telia.com, tel 08/659 96 95 eller till kansliet visir@telia.com, tel 08/591 282 11.

GILLA OSS PÅ FACEBOOK

www.facebook.com/visominteroker

Krysslösning korsord nr 1 2023

VISIR VI SOM INTE RÖKER			KLOCK-SLAG		FLECK-NAMN		AKTIVT INGRIPA	LÄRARNAS RIKS-FÖRBUND	UNIFORMER	ASSOCIATED PRESS		
			T	A	C	K		A	L	L	A	
			I		STORMA-LARS FVARESSON	A	N	G	R	I	P	
			D	A	L	J	INFRARÖD	E	AKTIE-BOLAG	V	BUSKE	
KONSTDANS LÄRARANSTALT	ASAGUD	VIDA BEKANTE	V	I	S	I	R	A	R	E		
JORD-BRUKARE	B	O	N	D	E	FULLBLODET FLECKNAMN	A	R	A	B	E	N
FLECK-NAMN	A	D	A	KATTDJUR	L	O	FÖRSTÖRAS	ÖVERKÄNSLIGHET FÖR STRÖM		E	JOBB OVANPÅ HUS	
KROPPS-DEL	L	E	M	SVEN PETERSSON	F	Ö	R		E	R	T	
ALPIN SKID-ÅKARE	E	N	N	TRIFA GRUS	S	E	NÄSET	A	UTSLAGS-PLATS GOLF	L	A	
	T	ÖNSKAN ATT JULNÄTT TERRANGBIL	K	Ö	P	L	U	S	T	A	K	
KO-BROR	T	J	U	R		I	D	E	E	L	L	A
KOMMER EFTER	S	E	N	YNGVE NILSSON	POLSK HOT-A	A	D	R	E	L	BIRGITTE BARDOT	R
LAND I AFRIKA	K	E	N	Y	A	ERIK ANDERSSON	E	A	LÄGTVÄRTEN ANN MARIE LUV	E	B	B
	O	P	I	N	I	O	N	S	A	R	B	E
	L		G		S			SPORTBIL	M	G		T
FRUKTSAFT	A	P	E	L	S	I	N	J	U	I	C	E

**VISIR AKTUELLT NR 3-4 2023
MANUSSTOPP 1 OKTOBER**
Välkommen med idéer, text och bilder. Skicka in till redaktören arne.straby@telia.com eller visir@telia.com

PRISTAGARE KORSORD NR 1 23

- Gunnie Westman, Örnsköldsvik
- Ingrid Bindekrans, Norrköping
- Eva Johnson-Andersson, Fridlevstad

GRATTIS!

Har du dator och E-post? Skicka mejladressen till visir@telia.com

Då kan vi skicka information till dig utan att använda vanliga brev.

Uppge vem du är om det inte framgår av mejladressen.

INFO via mail

Korsord nr 2 2023

TOBAKS- FRITT 2025.SE		STAD I SMÅLAND		SINNE FÖR MATLAGNING	UNDERVÄTTE NFARKOST FÖR ANFALL		YRKES- FÖRARE		BLECK BLÅS INSTRUMENT	VÄNTAT SIG
			ÅGA LADE					DRYCK		
	SKISS POJK- NAMN						NÄSTE TVA			
FISK		OMRÅDE UTAN BE- FOLKNING		VÄXT- STÄLLE						
	FLICKOR FRÅN LINKÖPING			ÅKE CARLSSON			KOPPAR		STAD	
ORUST GUD		DAN SVAN		LARS KVIST			TURE RAHM		ULLA ERIKSSON	
		ERIK HANSSON KVALSTER		STRÅNG- INSTRUMEN T				MARIESTADS- TIDNING		MODE
BRUTAL RAD				FOTDEL KUNGS- FISKEN			SKINNA			ÅDEL- STENEN
		ANTILOPEN FLITIGE					KO KOAGEL			
KLOCK- SLAG				TRÄD ARNE OLSSON			REJÄL			
SVEN DUVA			TEMPEL - RIDDARE TEAM		 HÖGHET				
SOMMAR- LÄGER MEDITATION						KÄNNER TILL VIOLA UTBOM			VANDRA	
DOS AV NEDERBÖRD								VIGG		

KorsordsTävling!

För detta nummer återger vi ett av Bosses gamla korsord från 2013. Posta din lösning senast den 15/9 2023 till VISIR, Hälsans Hus, Fjällgatan 23B, 115 28 Stockholm. Tre slumpvis dragna lösningar vinner var sin Dubbeltriss. Förutsättningen för att du blir dragen är att du är VISIR-medlem eller att du betalar din medlemsavgift samtidigt som du skickar in din lösning.

Namn:

Postadress:

E-post:

Ny broschyr

VISIR har tagit fram en ny broschyr på 12 sidor, "Reglera allt nikotin". En kunskapsmanställning kring växtbaserat och syntetiskt nikotin. Broschyren kan laddas ner från <http://www.visominteroker.se>. Enstaka exemplar kan erhållas kostnadsfritt från vårt kansli: visir@telia.com eller tfn 08-591 282 11

Rapporter om tobaksindustrins miljöpåverkan

VISIR gav 2018 ut en rapport om tobaksindustrins miljöpåverkan, som väckte uppmärksamhet. Tobaksindustrin tar i anspråk stora arealer för odling av tobak och kräver mycket skog som avverkas till bränsle för att torka tobaken. Barnarbete, hälsoskador och rovdrift på vatten och mark som man kan odla mat på tillkommer. En uppdatering av denna rapport gjordes 2020. Rapporterna finns att ladda ner i sin helhet på vår hemsida, www.visominteroker.se och där klickar man på publikationer och sedan på rapporternas titel. 2020 gjordes också en engelsk version av den senare.

De går också att beställa på papper kostnadsfritt från VISIRs kansli, se adress nedan.

Dags att betala medlemsavgiften

- Medlem 200 kr/år.
- Medlem par (2 vuxna på samma adress) 250 kr/år.
- Ständig medlem 2000 kr.
- Ungdom upp till 20 år 0 kr (ange födelseår och e-post)
- Stödmedlem 50 kr/år.
- Organisationsmedlem (skolor, bibliotek, föreningar) 300 kr/år.

Betalning sker till Plusgiro 60 94 07-2 eller Swish nr 1233244621

VISIR - Vi Som Inte Röker - är en ideell förening, politiskt och religiöst fristående.

**VISIR arbetar för fler rökfria miljöer och för att ingen mot sin vilja ska utsättas för tobaksrök.
VISIR bedriver ett informations-och opinionsbildande arbete.**

Adress: VISIR, Hälsans Hus, Fjällgatan 23 B, 116 28 Stockholm

Tel: 08-591 282 11 E-post: visir@telia.com Hemsida: visominteroker.se